

ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Το Πάσχα των Ελλήνων της διασποράς

Ανάσταση στην ξενιτιά. Χιλιόμετρα μακριά από την πατρίδα, οι Έλληνες της διασποράς στην Κεντρική και Λατινική Αμερική ανάβουν αυτές τις μέρες το δικό τους κερί. Άλλοι στις Ελληνικές ορθόδοξες εκκλησίες, άλλοι σε ορθόδοξους ναούς των Ρώσων και οι περισσότεροι στο σπίτι τους, περιμένοντας ένα τηλεφώνημα από τους δικούς τους από την Ελλάδα, να τους ευχηθούν «Χριστός Ανέστη».

Η Μεγάλη Εβδομάδα για την πλειοψηφία των ξενιτεμένων Ελλήνων είναι και μια βδομάδα δοκιμασίας και νοσταλγίας της πατρίδας. Όσοι Έλληνες ζουν σε με μεγάλες κοινότητες όπως στο Μπουένος Αϊρες στην Αργεντινή, το Μοντεβιδέο στην Ουρουγουάη, το Σάο Πάολο στη Βραζιλία, τον Παναμά, το Μεξικό, είναι από τους τυχερούς καθώς εκεί υπάρχουν εκκλησίες και ιερείς.

Δυσκολότερο είναι για τις μικρές κοινότητες, όπως στην πιο μακρινή ελληνική κοινότητα, κάπου στην Παταγονία της Αργεντινής, στο Κομοντόρο Ριβαντάβια. Οι Έλληνες του Κομοντόρο Ριβαντάβια έχτισαν πριν χρόνια μια μικρή εκκλησία. Μέχρι σήμερα ίσως να τέλεσαν μόνο δύο λειτουργίες με ιερέα. Κάθε Μεγάλη Εβδομάδα οι λειτουργίες γίνονται στα βουβά. Απλά ανάβουν ένα κερί. Πριν πέντε χρόνια οι νέοι είδαν από μια βιντεοκασέτα της τότε ΕΤ2 πως γίνεται η περιφορά του επιταφίου. Έφτιαξαν έναν δικό τους επιτάφιο και έκαναν την περιφορά στους δρόμους της μικρής πόλης. Φέτος θα μαζευτούν και πάλι στην εκκλησία και θα περιμένουν σιωπηλά μέχρι τις δώδεκα για να ευχηθούν όλοι μαζί το «Χριστός Ανέστη». Έχουν στην τσέπη τους από ένα αυγό, μόνο που δεν είναι βαμμένο γιατί σε αυτή τη γωνία του κόσμου δεν υπάρχουν τέτοιες βαφές.

Στο Μπουένος Αϊρες οι γειτονιές γύρω από τις ελληνικές εκκλησίες ξαφνικά αποκτούν ζωή. Λίγο πριν από τα μεσά-

νυχια η κίνηση στους γύρω δρόμους θυμίζει Ελλάδα. Κόσμος πηγαίνει και έρχεται, ακούς μόνο ελληνικά, πολλοί μιλάνε δυνατά, γέλια, φιλιές, αγκαλιές. Διπλοπαρκαρισμένα ΙΧ (κάτι που δεν θα συναντήσεις ποτέ στο Μπουένος Αϊρες), αυτοκίνητα που διακριτικά κάπου έχουν την ελληνική σημαία. Τρεις γενιές Ελλήνων. Την Ανάσταση είναι όλοι στις εκκλησίες. Ασφυκτικά γεμάτες.

Στο νοτιότερο άκρο της Χιλής, μια οικογένεια Κυπρίων ζει το δικό της Πάσχα. Όλοι μαζί στο σπίτι. «Δεν έχουμε εκκλησία εδώ και αναγκαστικά κάνουμε Πάσχα με τους καθολικούς όταν συμπέσει. Φέτος όμως μόνο το τηλεφώνημα της μητέρας μου στις 12 το βράδυ, θα φέρει την Ανάσταση στο σπίτι. Είναι μια ξεχωριστή ώρα για μας», δήλωσε η Ελένη Βαρνάβα που ζει στο Πούντο Αρένας. Στην Παραγουάη οι επτά ελληνικές οικογένειες πηγαίνουν στη Ρωσική εκκλησία. «Δεν υπάρχει ελληνικός ναός στην Ασυνσιόν. Στις μεγάλες γιορτές μαζευόμαστε μαζί με τους Ρώσους. Δεν καταλαβαίνουμε τι λένε, αλλά νιώθουμε τόσο κοντά σε αυτά που οι γονείς μας έλεγαν από την πατρίδα», είπε ο Μερκού-

ριος Ηλίου, έλληνας δεύτερης γενιάς. Σε μια από τις παλαιότερες ελληνικές κοινότητες στη Λατινική Αμερική, στο Μοντεβιδέο της Ουρουγουάης, οι Έλληνες μαζεύονται στην εκκλησία τους και μετά ακολουθεί γλέντι με μαγειρίτσα. Το ίδιο και στην κοινότητα του Σάο Πάολο στη Βραζιλία, όπου συγκεντρώνονται Έλληνες και από τις κοντινές πόλεις.

Στην Κεντρική Αμερική οι Έλληνες του Παναμά είναι οι πιο προνομιούχοι καθώς είναι η μόνη ελληνική κοινότητα με εκκλησία και ιερέα. Επιπλέον έχουν και δορυφορική σύνδεση με πολλά ελληνικά κανάλια και παρακολουθούν ζωντανά τις λειτουργίες. Στη διπλανή Κόστα Ρίκα, η ελληνική κοινότητα οργανώνει την ημέρα της Ανάστασης εκδρομή για σούβλα και γλέντι. Το Μεγάλο Σάββατο όσοι μπορούν συγκεντρώνονται σε σπίτια. Το ίδιο γίνεται και με τους Έλληνες στην Ονδούρα και στη Γουατεμάλα Σίτι. «Κάποτε ήμασταν πολλοί και κάναμε μεγάλα γλέντια», δήλωσε ο Λυμπέρης Χρονόπουλος, ο μόνος Έλληνας πρώτης γενιάς που μένει πια στο Πουέρτο Μπάρριος της Γουατεμάλας, στην πλευρά του Ατλαντικού ωκεανού. «Σήμερα δεν υπάρχει τίποτα. Η Ανάσταση περνάει να είναι μια καθημερινή μέρα», συμπλήρωσε, κοιτάζοντας νοσταλγικά μια από τις φωτογραφίες που δείχνει ελληνικά γλέντια τριάντα χρόνια πριν. Στη Νικαράγουα ένας από τους δύο Έλληνες που ζουν μόνιμα στη χώρα, ο Μπάμπης Μπτρόπουλος, αυτές τις μέρες ζει στιγμές νοσταλγίας. «Είναι οι μέρες που ξυπνούν μνήμες από τους γονείς μου και την πατρίδα. Τριάντα δύο χρόνια ζω στη Λεόν της Νικαράγουας. Έχω πια τη δική μου οικογένεια, αλλά τούτες τις μέρες δεν ξέρω γιατί, χαζεύω τις παλιές φωτογραφίες των δικών μου και αναπολώ τα νεανικά μου χρόνια»,

δήλωσε στο συνεργάτη του Αθηναϊκού Πρακτορείου, Δημήτρη Παρούση που πραγματοποιεί εδώ και 754 μέρες το γύρο του κόσμου, ψάχνοντας «χαμένους» Έλληνες.

Στο Μεξικό, στη μοναδική ελληνική εκκλησία της χώρας που βρίσκεται στην πρωτεύουσα, δεκάδες Έλληνες μαζεύονται το βράδυ της Ανάστασης. Στο Μέξικο Σίτι ζουν περισσότερες από 230 οικογένειες. Οι πιο πολλοί είναι πια δεύτερης και τρίτης γενιάς. Στην πλειοψηφία τους έχουν παντρευτεί με ντόπιους. Ωστόσο τη βραδιά μετά την Ανάσταση η αίθουσα της κοινότητας γεμίζει με κόσμο που σπάει κόκκινα αυγά και γεύεται τη μαγειρίτσα που είναι κάπως πικάντικη καθώς οι Έλληνες έχουν συνηθίσει και αυτοί τις... καυτερές συνήθειες των Μεξικανών. Την Κυριακή το μεσημέρι ακολουθεί τρικούβερτο γλέντι με χορευτικά συγκροτήματα, μπουζούκι, σουβλάκια και τζατζίκι. Χαρακτηριστική φιγούρα είναι ο Κυρ Χρήστος από την Κατερίνη που ζει σε ένα χωριό της Αργεντινής. Έχει μετατρέψει το σπίτι του σε μια μικρή Ελλάδα. Στους τοίχους υπάρχουν εκατοντάδες φωτογραφίες με αγαπημένα του πρόσωπα από την πατρίδα. Ελληνικές σημαίες και τοπία. Εκατοντάδες παλιές κασέτες με δημοτικά τραγούδια και μερικά άδεια μπουκάλια από ούζο. «Εδώ κάνω Ανάσταση, ανάμεσα σε αγαπημένα πρόσωπα και τοπία, με ελληνικές γεύσεις και μουσική. Ανάβω ένα κερί στο εικονοστάσι μου και εύχομαι μια μέρα να μας αξιώσει ο Θεός να κάνουμε Ανάσταση στην πατρίδα μας».

Πάσχα της διασποράς

Οι ύμνοι της Μεγάλης Εβδομάδας ήταν ένα βάλαμο ψυχής, κι ας ήταν ακούσματα πολύ πιο διαφορετικά από εκείνα της δημοφιλούς ποπ και ροκ

